

საქართველოს გაერთიანებული
წყალმომარაგების კომპანია
UNITED WATER SUPPLY COMPANY OF GEORGIA

UNDP-GEF
KURA

Empowered lives.
Resilient nations.

კლიმატის ცვლილება და წყალი

VI-VIII კლასები

“წყლის რაციონალური მოხმარება ქ.გორის საყოფაცხოვრებო სექტორში”,
“Rational Water Use in the Municipal Sector in Gori City”

კლიმატის ცვლილება და წყალი

კაცობრიობის წინაშე არსებული პრობლემებიდან ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან პრობლემად აღიარებულია კლიმატის ცვლილება. არსებითად, კლიმატური პირობების ცვლილება მუდმივი პროცესია და დადამინის ისტორიულ ნაწილში მრავალ დროშეულ ცვლილებას უკავშირდება. თუმცა, ნაწილში მომხდარი ცვლილებებისგან განსხვავებით, აშქამიდეალი პროცესი, ძირითადად, ადამიანის საქმიანობით არის გამოწვეული. ამასთან, ცვლილებები ახლა გაცილებით სწრაფად ხდება და ცოცხალ ორგანიზმებს ძალიან მცირე დრო აქვთ ახალ გარემო პირობებთან შეგუებისთვის.

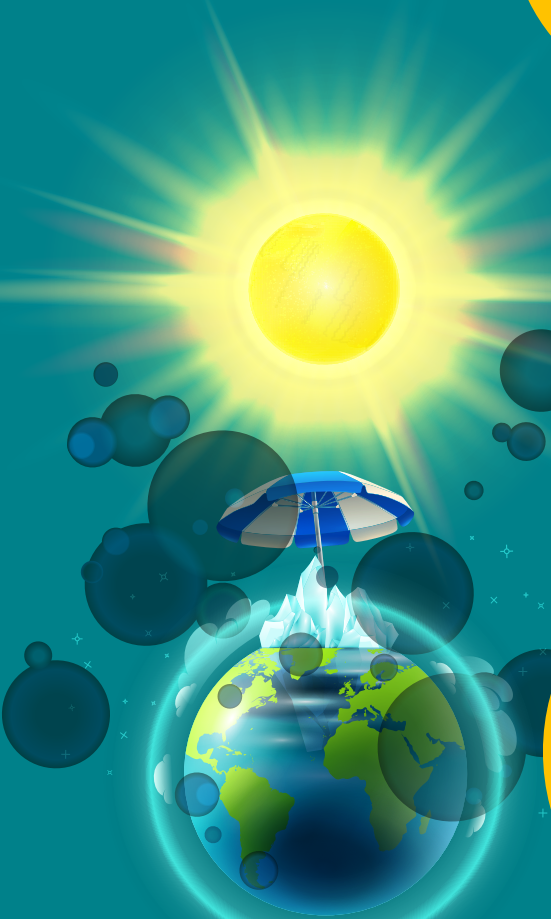
მიმდინარე პლიმატური ცვლილებები, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ძირითადად, ადამიანის ქმედებების შედეგია. ყოველდღიურ საქმიანობაში, იქნება ეს ენერჯის გამოყენება, სანარმოების მუშაობა, სოფლის მეურნეობა თუ ტრანსპორტი, ადამიანის მიერ ატმოსფეროში დიდი რაოდენობით სათბური აირები გაიფორმდება (ნახშირორჟანგი, მეთანი, წყლის ორთქლი და ა.შ). ეს აირები ატმოსფეროში ერთგვარ „სათბურის ეფექტს“ ქმნიან, კერძოდ, დადამინაზა აკავაზან კონმონიდან მიღებულ მზის ენერჯიას, რის შედეგადაც ატმოსფერო თბება და ცვაკანატურა მატულოხ.

ეს სანიტარსრა

მაცნიერთა ვარაუდით, დადამინა თაჟისი ანსახობის განავლოებაში ბუნებრივი ფაქტორებით გამონეული გამყინვარებისა და დათბობის შვიდი პერიოდი გამოინარა. უკანასკნელი ცვლილებები ჰი ადამიანის საქმიანობას უკავშირდება, როგლებიც დროში კაღიან სწრაფად მიმდინარეოხ. საიდან მოღის სათბური აირები? ამაგად ენერგეტიკის დარგი სათბური აირების ყველაზე დიდი წყაროა მსოფლიოში. შეგდებ მოღის სოფლის მეურნეობა და მრანელოება. მინიშნელოვანი ასევე ტრანსპორტის ნილიც.

კლიმატური ცვლილების პროცესი თანახმად უაწყობითად აისახება გარემოს ყველა კომპონენტზე, თუმცა განსაკუთრებული ზეგავლენა მოსალოდნელია დედამიწის წყლის ბარზე - ჰიდროსფეროზე. თუ გავითვალისწინებთ, რომ წყალი ის უმთავრესი ბუნებრივი რესურსია, რომელიც განაპირობებს ნებისმიერი მიმართულებით განვითარებისა და ეკონომიკური წინსვლის პროცესს, ცხადი გასდება, თუ რამდენად დიდი შეიძლება იყოს კლიმატური ცვლილებების გავლენა ადამიანთა საზოგადოებაზე.

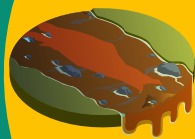
კლიმატური ცვლილების შედეგად ძირითად შეიცვლება ნალექების განაწილების რეჟიმი და მათი ინტენსივობა. დედამიწის ზოგიერთ რეგიონში შესაძლოა უფრო ხანგრძლივი და უხვი ნალექი მოვიდეს, ზოგან კი გვალვები გახშირდეს. გააქტიურდება სტიქიური მოვლენები, რაც საბოლოოდ მნიშვნელოვნად უაწყობით გავლენას მოახდენს დედამიწის წყლის რესურსების რაოდენობასა და ხარისხზე. უკვე დღეისათვის მსოფლიოს მასშტაბით საგრძნობლად შემცირდა წყალზე ხელმისაწვდომობა. ზოგიერთ რეგიონში საგანგაშო დონეზეც კი მიადნია.

კლიმატური პირობების ცვლილება უარყოფითი ზეგავლენით ემუქრება ჩვენს ქვეყანასაც. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველო წყლის რესურსებით შედარებით მდიდარი ქვეყანაა, უკვე დღეისათვის ქვეყნის მთიან რეგიონებში შეიქმნევა მყინვარების იტმენიური დროვის პროცესი, მყინვარები კი ჩვენი მდინარეების მასაზრდოვებელი მნიშვნელოვანი წყაროა. მეცნიერთა ვარაუდით, კლიმატური ცვლილება განსაკუთრებით მკაფრად ქვეყნის აღმოსავლეთ ნაწილში იქნება შესაძენევი, სადაც საგრძნობლად შემცირდება მდინარეებში წყლის რაოდენობა, რაც, თავის მხრივ, უარყოფით გავლენას მოახდენს ქვეყნის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობაზე.

კლიმატური ცვლილება რეალური პროცესია, რომლის უარყოფითი შედეგები დღესდღეობით უკვე მსოფლიოს ბევრ რეგიონში შეინიშნება. ის, თუ რამდენად შეიცვლება კლიმატი და რამდენად უარყოფითი იქნება ადამიანისათვის ამ ცვლილებით გამოწვეული შედეგები, იმაზეა დამოკიდებული, თუ როგორ შეაგუება ადამიანი შეცვლილ პირობებს, ანუ მოახერხებს ადაპტირებას, შეძლებს თუ ვერა კაცობრიობა ატმოსფეროში სათბური აირების გაფრქვევის შემცირებას და ამით ატმოსფერული ტემპერატურის კიდევ უფრო ზრდის შეჩერებას.

კლიმატური ცვლილება გლობალური გამოწვევაა, რომელსაც საზღვრები არა აქვს და მისი უარყოფითი გავლენა მთელ მსოფლიოზე ვრცელდება. აქედან გამომდინარე, მხოლოდ ქვეყნების ერთობლივ ძალისხმევას შეუძლია შეამციროს სათბურის გაზების გაფრქვევა და შეაწელოს ტემპერატურის მატების პროცესი. თუმცა, ასევე მნიშვნელოვანია თითოეული ჩვენების რაღი კლიმატური ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში.

გააკეთე თავად

- ❖ მებრუნებთან და მასწავლებელთან ერთად განიხილე სათბური აიჩაზის ნარმორზოზის ზუნებრივი და ანთროპოგენური (ანუ ადამიანის საქმიანობით გამოწვეული) მიზაზები. შენი აზრით, როგელია ამ მიზაზთან უფრო მნიშვნელოვანი?
- ❖ მებრუნებთან ერთად იფიქრე და გააანალიზე კლიმატის ცვლილების გავლენა შენი ქალაქის მოგაველზე. მოაგზადა პრაზანდესია და ნარუდგინე კლასს. მასწავლებელთან ერთად იმსჯელე, თუ რა შეიქლება გააკეთდეს შენს ქალაქში კლიმატის ცვლილების უარყოფითი გავლენის შესამცირებლად / თავიდან ასაცილებლად.

გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) და გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის (GEF) "მთკვარი II" პროექტის ფარგლებში, არასამთავრობო ორგანიზაცია „გარემო და განვითარება“ ხელრციელებს სადემონსტრაციო კამპანიას „წყლის რაციონალური მთხმარება ქ. გორის საყოფაცხოვრებო სექტორში“.

გარემო და განვითარება

 რაჭმალის ქუჩა N29 0179, თბილისი, საქართველო

 info@envdevelopment.org

 www.envdevelopment.org

შამოგვიანდით ფინანსურ და ინსტაგრამ გვერდზე:

 „Water for all - Gori“

 „Water for all - Gori“